

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 16Csp/16/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2217200734
Dátum vydania rozhodnutia: 13. 06. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Novotný
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2017:2217200734.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudcom Michalom Novotným v sporovej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., IČO: 35 831 154, so sídlom Karadžičova 8, Bratislava, zastúpeného: JUDr. Ján Šoltés, advokát v Bratislave (zn. 5547385), proti žalovanému: T. R., R.. XX. K. XXXX, trvale bytom Č. XXX, o 1.575,48 € s prísl., takto

rozhodol:

- I. Konanie sa kvôli čiastočnému späťvzatiu žaloby zastavuje v časti o zaplatenie 296,01 € s 8 % ročným úrokom z omeškania od 16. decembra 2016.
- II. Žaloba o zaplatenie 1.279,47 € s 8 % ročným úrokom z omeškania od 16. decembra 2016 sa zamietá.
- III. Stranám sa nepriznáva nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Pôvodný žalobca - Všeobecná úverová banka, a.s., sa žalobou došlou tunajšiemu súdu 18. januára 2017 domáhal voči žalovanému zaplatenia 1.575,48 € s úrokom z omeškania. V žalobe predniesol, že so žalovaným 5. apríla 2004 uzavrel zmluvu o vydaní platobnej karty, ktorú mu aj vydal. Žalovaný poskytnutý úverový rámec vyčerpал a mal ho splácať splátkami po 19,92 €, ktoré však nesplátil. Preto mal žalobca k 30. novembru 2016 voči nemu pohľadávku v uvedenej výške. Neskôr doplnil, že 7. februára 2014 banka vyhlásila predčasnú splatnosť úverového rámca.

2. Žalovaný sa k žalobe doručenej do vlastných rúk 10. apríla 2017 nevyjadril.

3. Súd na prejednanie veci nariadil pojednávanie (§ 297 prvá veta C. s. p.), na ktorom v neprítomnosti ospravedlneného žalobcu a neospravedlneného žalovaného (§ 180 C. s. p.) vykonal dokazovanie listinami, a to: žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty Quatro (č. I. 8 a 9), obchodné podmienky (č. I. 10 a 11), výpis z kartového účtu (č. I. 12 až 46), vypovedanie zmluvy s obálkou (č. I. 75 a 76), oznámenie o postúpení s podacím hárkom (č. I. 70) a v spojení všeobecne známymi a uznanými skutočnosťami (§ 186 ods. 2. § 150 a § 151 ods. 1 C. s. p.) zistil tento

skutkový stav:

4. a) Všeobecná úverová banka, a.s., je bankou podnikajúcou na základe bankového povolenia. Žalovaný nie je podnikateľom a v prerokovanej veci nekoná na účely svojej podnikateľskej činnosti.

b) Žalovaný ako klient 24. marca 2004 podpísal listinu označenú ako „Žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty Quatro“ č. XXXXXXXX (č. I. 8 a 9). V časti „II. Úverový rámec a Štandardná mesačná splátka“ tejto listiny je okrem iného uvedený schválený úverový rámec 75.000 Sk a pevná mesačná splátka 2.500 Sk. Zmluva neobsahuje určenie dátumu splatnosti mesačných splátok. Tesne nad podpisom zmluvných strán je umiestnených niekoľko predtlačенých vyhlásení, medzi iným toto:

„2. Potvrdzujem, že som bol oboznámený s Obchodnými podmienkami pre vydanie a používanie kreditných platobných kariet... a Cenníkom VÚB, a.s....

Prijatím a schválením Žiadosti zo strany Banky sa táto Žiadosť stáva Zmluvou o vydaní a používaní kreditnej platobnej karty VÚB, a.s... OP... sú súčasťou tejto Žiadosti/Zmluvy.“

Všeobecná úverová banka, a.s., v tejto listine v oddiele „V. Zmluvné ustanovenia (nevypíňa klient)“ doplnila schválený úverový rámec 18.000 Sk a schválenú štandardnú mesačnú splátku 600 Sk a 5. apríla 2004 listinu podpísala.

c) K žiadosti boli pripojené „OBCHODNÉ PODMIENKY PRE VYDANIE A POUŽÍVANIE KREDITNÝCH PLATOBNÝCH KARIET VYDÁVANÝCH VŠEOBECNOU ÚVEROVOU BANKOU, A.S. V SPOLUPRÁCI S SKK, a.s.“ účinné k 15. novembru 2003 (č. I. 10), ktoré obsahovali okrem iného tieto ustanovenia:

„Článok I

Vymedzenie základných pojmov...

Štandardná úroková sadzba - úroková sadzba, ktorou sa denne úročí dlžný zostatok klienta...

Sankčná úroková sadzba - úroková sadzba, ktorou sa denne úročí pohľadávka po lehote splatnosti...

Povinná splátka - suma peňažných prostriedkov splatná v termíne a vo výške uvedenej v informácii o obratoch...

Článok II

Pridelenie úverového rámca a vydanie kreditnej karty...

1. Žiadateľ môže prostredníctvom správcu požiadať banku o vydanie kreditnej karty...

2. Výšku poskytnutého úverového rámca stanovuje správca... Na základe výšky poskytnutého úverového rámca správca stanoví štandardnú mesačnú splátku úveru... je 1/30 poskytnutého úverového rámca...

7. Schválenú výšku rámca... a ich zmeny oznámi správca klientovi písomne...

Článok III

Používanie kreditnej karty...

6. Klient je oprávnený čerpať kreditnou kartou peňažné prostriedky...

Článok IV

Zúčtovanie transakcií, poplatkov a úrokov

1. Všetky transakcie vykonané kartou sú zaúčtované na ľarchu kartového účtu...

3. Poplatky súvisiace so správou a používaním karty sú uvedené v Cenníku VÚB, a.s., ktorý je banka oprávnená jednostranne meniť...

4. Štandardná, sankčná... úrokové sadzba... je pohyblivá, jej výška je určená bankou...

14. Klient je povinný uhradiť povinnú splátku...

16... a) Dlžný zostatok sa denne úročí štandardnou úrokovou sadzbou...“

d) Na základe zmluvy bola žalovanému vydaná platobná karta, ktorou žalovaná vykonala v období od 12. mája 2004 do 17. apríla 2013 výbery z bankomatov a úhrady v celkovej sume 1.139,93 €. Zároveň uhradil v pravidelných splátkach 2.241,66 €, pričom poslednú splátku uhradil 16. októbra 2013. (výpisy č. I. 12 až 46) Vzhľadom na to Consumer Finance Holding, a.s., ako správca listom z 7. februára 2014 zmluvu vypovedal a zároveň vyhlásil úver za predčasne splatný a vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy 792,18 € (č. I. 75). Tento list bol žalovanému uložený na pošte 14. februára 2014 (č. I. 76).

e) Listom z 22. februára 2017 (č. I. 70) Consumer Finance Holding, a.s., ako správca z poverenia Všeobecnej úverovej banky, a.s., oznámila žalovanému, že svoju pohľadávku zo zmluvy č. XXXXXXXX uzavretej 22. apríla 2004 vo výške 1.639,40 € postúpila na žalobcu. List bol podaný na pošte v ten istý deň (č. I. 70/rub).

5. Takto zistený skutkový stav, pokiaľ nevyplýva zo skutkových tvrdení žalobcu, ktoré sa považujú za nesporné podľa § 151 ods. 1 C. s. p., vyplýva z vykonaných dôkazov hodnotených vo vzájomnej súvislosti (§ 191 C. s. p.).

Skutkové zistenia v bode 4 sú v podstate len reprodukciou príslušných listinných dôkazov, resp. ich častí, voči pravosti ktorých neboli vznesené žiadne námietky, ako aj z tvrdení žalobcu, ktoré žalovaný nespochybnil.

Právne vec súd posúdil takto:

6. Podaním došlým 15. mája 2017 pôvodný žalobca navrhol pripustenie vstupu spoločnosti Intrum Justitia Slovakia, s.r.o., na svoje miesto s odôvodnením, že zmluvou o postúpení pohľadávok z 30. decembra 2016 na ňu postúpil svoju pohľadávku. Uznesením vyhláseným na pojednávaní 13. júna 2017 súd tento vstup nepripustil (písomné vyhotovenie pod č. k. 16 Csp 16/2017-83). Vyhlásením tohto uznesenia sa ním súd stal viazaný (§ 237 ods. 1 C. s. p.), a to bez ohľadu na to, že nie je právoplatné, a musel vychádzať z jeho existencie a obsahu. Žiadna norma Civilného sporového poriadku pritom neurčuje, že predpokladom pokračovania v konaní je, že uznesenie o pripustení zmeny strany musí nadobudnúť právoplatnosť. Preto súd ihneď po vyhlásení tohto uznesenia mohol konať o merite veci s novým žalobcom.

7. Podaním došlým 12. júna 2017 žalobca vzal späť svoju žalobu v časti a žiadal od žalovaného len 1.279,47 € s úrokom z omeškania. Keďže k späťvzatiu došlo pred začatím pojednávania a z právneho predpisu nevyplýva určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami, súd v tejto časti konanie zastavil podľa § 145 ods. 2 C. s. p. (výrok I).

8. Žalobca sa domáha svojich nárokov zo zmluvy, ktorou banka poskytla žalovaného platobnú kartu, prostredníctvom ktorej mohol žalovaný čerpať peňažné prostriedky. Zároveň ich mal splácať v dohodnutých splátkach spolu s úrokami a poplatkami. Pretože banka ako veriteľ poskytoval úver v rámci svojho podnikania a žalovaný ju neprijímal na takéto účely, spĺňajú definíciu veriteľa a spotrebiteľa v zmysle § 3 ods. 1 a 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom k 24. marcu 2004, a zmluva o poskytnutí karty by bola zároveň zmluvou o spotrebiteľskom úvere podľa § 2 písm. b) cit. zákona a úver ňou poskytnutý je spotrebiteľským úverom v právnej forme úveru [§ 2 písm. a) cit. zákona]. Ustanovenie § 4 ods. 1 cit. zákona vyžaduje, aby sa zmluva o spotrebiteľskom úvere uzavrela písomne, inak je neplatná. V zmysle § 46 ods. 2 prvej vety Občianskeho zákonníka to znamená, že musí dôjsť k písomnému návrhu a jeho písomnému prijatiu (aj keď podpisy nemusia byť na tej istej listine). Písomný návrh a písomné prijatie v zmysle § 40 ods. 3 Obč. zák. znamená úkon vlastnoručne podpísaný konajúcou osobou. Z § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka vyplýva, že prijatie musí byť bezvýhradné, teda obsah prejavu vôle prijímajúceho musí byť identický s prejavom vôle navrhovateľa. Identickosť v zmysle uvedeného ustanovenia znamená, že prijatie nesmie návrh modifikovať, ale ani ho rozširovať o ďalšie náležitosti. Citované ustanovenia je potrebné vykladať tak, že v prípade právnych úkonov, u ktorých zákon predpisuje určité podstatné náležitosti a u ktorých súčasne predpisuje určitú formu (písomnú), musí dôjsť tak k písomnému návrhu, ako aj k písomnému prijatiu všetkých týchto náležitostí, v opačnom prípade zmluva nevznikne, resp. je neplatná pre nedostatok formy.

9. Z obsahu listiny „Žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty Quatro“ vyplýva, že žalovaný najskôr podpísal žiadosť na rube, v ktorej určil dve náležitosti budúcej zmluvy - výšku úverového rámca a výšku splátky. Podpísanie žiadosti žalovaným treba považovať za písomný návrh na uzavretie zmluvy v zmysle § 43a ods. 1 Obč. zák., ktorý musel byť zo strany banky písomne prijatý, a to bezvýhradne. Banka však v oddiele V. tieto podstatné náležitosti zmluvy zmenila, čím prijala návrh zmluvy žalovaného so zmenami a doplneniami. Takéto prijatie však v zmysle § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka je novým návrhom (§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka), ktorý si vyžaduje nové prijatie zo strany pôvodného oferenta - dlžníka. Žalobca však nepreukázal, že by k takému písomnému prijatiu žalovaným došlo, teda nepreukázal, že by dlžník opätovne podpísal listinu zmluvy potom, čo do nej banka dopísala nové údaje. Naopak, z textu „nevypĺňa klient“ v oddiele V. žiadosti je zrejmé, že banka s opätovným podpisom zo strany žalovaného ani nerátala. Ustanovenie § 4 ods. 1 zákona č. 258/2001 Z. z. postihuje neplatnosťou zmluvu o spotrebiteľskom úvere, ktorá nie je uzavretá písomne. Ochranný účel uvedeného ustanovenia, ktorého cieľom je viazať vznik zmluvy o spotrebiteľskom úvere na riadne oboznámenie a vyjadrenie všetkých náležitostí podľa § 4 ods. 2 cit. zákona do listiny a tým umožniť dlžníkovi mať jasný prehľad o tom, čo a s akými zmluvnými podmienkami uzatvára, podľa názoru súdu vylučuje aj čo i len analogické použitie § 275 ods. 4 Obchodného zákonníka, ktorý v určitých prípadoch umožňuje nahradiť výslovný prejav vôle akceptanta jeho konkludentným úkonom - konaním v súlade s návrhom zmluvy a takémuto prejavu priznáva charakter prijatia návrhu zmluvy. Z logiky veci totiž takýto konkludentný úkon nie je písomný, čo ale odporuje už citovanému § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z. normujúcemu písomnú formu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v spojení s § 46 ods. 2 Obč. zák., podľa ktorého je v takom prípade nevyhnutné písomné prijatie návrhu zmluvy. Tento záver podporuje aj ustanovenie § 4 ods. 3 cit. zákona, ktorý v určitých prípadoch (čerpanie úveru) konvaliduje nedostatok náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere; z chýbajúceho odkazu v tomto ustanovení na „odsek 1“ však možno vyvodit', že nemožno týmto spôsobom

konvalidovať nedostatok písomnej formy. Podľa názoru súdu tak na listine „žiadosť o vydanie kreditnej platobnej karty“ nedošlo k vzniku zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súlade s § 4 ods. 1 zák. č. 258/2001 Z. z., § 44 ods. 2 a § 46 ods. 2 prvou vetou Občianskeho zákonníka. Žalobca pritom nepreukázal, že by táto zmluva vznikla iným spôsobom.

10. Ustanovenie § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. v cit. znení ďalej vyžaduje, aby zmluva obsahovala určité esenciálne náležitosti, okrem iného výšku a termíny splátok [písm. a)], ale aj úrok a poplatky, pretože ak nie sú v zmluve uvedené, nemožno ich od spotrebiteľa vyžadovať (porov. § 4 ods. 5). Citované ustanovenia podľa názoru súdu treba interpretovať tak, že tieto náležitosti musia byť dohodnuté v písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere (prípadne v obchodných podmienkach, na ktoré táto zmluva odkazuje). V každom prípade toto ustanovenie bráni tomu, aby všetky tam uvedené náležitosti boli vo voľnej jednostrannej dispozícii veriteľa. To možno vyvodíť predovšetkým z toho, že prípady, kedy je takáto jednostranná zmena podmienok zmluvy o spotrebiteľskom úvere možná, sú upravené výslovne v § 3 ods. 6 a § 4 ods. 2 písm. h) cit. zákona. Predovšetkým, ustanovenie § 3 ods. 6 cit. zákona vyžaduje, aby v prípadoch, kedy nie je možné uviesť v zmluve ročnú percentuálnu mieru nákladov, bol spotrebiteľ informovaný o podmienkach, za ktorých môže byť zmluva zmenená. Túto formuláciu podľa súdu nemožno vykladať inak než tak, že tieto podmienky musia existovať, t. j. musia byť zreteľne vyjadrené v určitom dokumente (zmluve, prípadne obchodných podmienkach) a nemôžu byť určené len v určitých interných dokumentoch veriteľa. Okrem toho musia byť tieto podmienky aspoň v minimálnej miere objektívne a verifikovateľné, pretože len taký výklad zodpovedá ochrannému účelu cit. ustanovenia. Požiadavku na uvedenie podmienok preto nespĺňa ustanovenie čl. I a čl. IV ods. 4 obchodných podmienok, že veriteľ môže upravovať úrokové sadzby a poplatky podľa svojej potreby. Takéto „podmienky“ totiž v skutočnosti obchádzajú účel § 3 ods. 6 zák. č. 258/2001 Z. z., keďže v podstate dávajú veriteľovi jednostranné právo kedykoľvek a bez akéhokoľvek obmedzenia zmluvu o spotrebiteľskom úvere meniť. Tým ale robia obsah zmluvy a celého úverového vzťahu medzi ním a dlžníkom - spotrebiteľom absolútnej nepredvídateľným. Práve predvídateľnosť budúceho vývoja úverového vzťahu je však podstatou úpravy § 3 ods. 6 v spojení s § 4 ods. 2 písm. h) a ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. Podľa názoru súdu tak zmluva o kreditnej platobnej karte (aj keby platne vznikla) medzi žalovaným a bankou z 5. apríla 2004 nevyhovuje ustanoveniam § 3 ods. 6 a § 4 ods. 1 až 3 cit. zákona, pokiaľ ide o náležitosti dohody o úrokoch a poplatkoch, ako aj podmienkach ich zmien. V dôsledku toho treba podľa názoru súdu vychádzať z toho, že táto zmluva neobsahuje žiadnu dohodu o úrokoch a poplatkoch. Tým však veriteľovi na základe uvedenej zmluvy nemohlo vzniknúť právo na žiadne úroky ani poplatky (§ 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z. z. v uvedenom znení).

11. V dôsledku toho tak mohol veriteľ od žalovaného požadovať jedine splatenie toho, čo žalovaný reálne čerpal. Zo skutkových zistení v bode 4 vyplýva, že žalovaný vyčerpal z karty sumu 1.139,93 €, no splatil viac než 2.241,66 €, teda viac, než na čo podľa predošlého výkladu bol povinný. Vzhľadom na to súd dospel k záveru, že žalovaný už zaplatenými sumami uspokojil právo veriteľa, či už by toto vyplývalo zo zmluvy alebo z bezdôvodného obohatenia (pokiaľ by táto zmluva nebola platne uzavretá). Veriteľ tak od žalovaného nemôže už nič žiadať.

12. Z uvedeného vyplýva, že banka nemala voči žalovanému pohľadávku, ktorú mohol postúpiť na žalobcu. Preto súd žalobu v celom rozsahu zamietol, vrátane akcesorického nároku na úroky z omeškania (výrok II).

13. O trovách súd rozhodol podľa § 257 C. s. p., keď plne úspešnému žalovanému, ktorý by inak mal právo na ich náhradu, pre jeho neúčast' na konaní žiadne trovy nevznikli (výrok III).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní od doručenia jeho rovnopisu písomne na podpísanom súde. V odvolaní treba popri označení súdu, ktorému je určené, spisovej značky a označenia veci, ktorej sa týka, označení a podpise odvolateľa a uviesť tiež, v akom rozsahu sa tento rozsudok napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody, § 365 C. s. p.) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).